

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/252/2021
Identifikačné číslo spisu: 6120294100
Dátum vydania rozhodnutia: 25.05.2022
Meno a priezvisko: Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:6120294100.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne EOS KSI Slovensko s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, právne zastúpená Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 53 255 739, proti žalovanému O. Ž., bývajúcemu v B., M.. H. XXXX/XXC, o zaplatenie 3.000,- eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 18 Csp 36/2020 o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 5 CoCsp 9/2021 zo dňa 5. mája 2021, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prievidza (ďalej aj „súd prvej inštancie resp. okresný súd“) rozsudok č.k. 18 Csp 36/2021-168 zo dňa 25. septembra 2020 zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala voči žalovanému zaplatenia sumy 3.000,- eur s príslušenstvom titulom nesplateného úveru od M. M.I. F..M.. (ďalej len „M. F..M.“) zo dňa 26.03.2015 (výrok I.). Stranám sporu na náhradu trov konania nepriznal podľa § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) (výrok II.). V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že v súdnej veci sa žalobkyňa ako právna nástupkyňa M. F..M.. domáhala voči žalovanému zaplatenia sumy 3.000,- eur s príslušenstvom na tom skutkovom základe, že jej právna predchodkyňa uzatvorila so žalovaným dňa 26.03.2015 zmluvu o úvere (ďalej len „zmluva o úvere“), na základe ktorej mu poskytla peňažné prostriedky, ktoré však žalovaný riadne a včas nesplácal a preto M. F..M.. vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 28. februára 2018. Zároveň vyzvala žalovaného na úhradu dlžnej sumy najneskôr do 15 dní. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 22. marca 2019 medzi postupcom M. F..M.. a žalobkyňou postúpil postupca pohľadávku voči žalovanému žalobkyňi. Po vykonanom dokazovaní a právnom posúdení podľa ustanovení § 39, § 254 ods. 1 a 2, § 258 ods. 2 Občianskeho zákonníka a podľa § 92 ods. 8 zák. č. 482/2001 Z.z. o bankách (ďalej len „zákon o bankách“) súd prvej inštancie dospel k záveru, že v súvislosti s postúpením pohľadávky nebolo medzi M. F..M.. a žalobkyňou dodržaný zákonom o bankách vyžadovaný postup; bolo povinnosťou žalobkyne preukázať splnenie podmienok pre

platné postúpenie pohľadávky, čo je predpokladom jej aktívnej vecnej legitímácie v spore. V danom prípade žalobkyňa nepreukázala odoslanie výzvy zo dňa 27. januára 2018 žalovanému podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách a preto postúpenie pohľadávky voči žalovanému žalobkyňi je neplatným právnym úkonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Ak bola postúpená pohľadávka v rozpore so zákonom nemožno tento stav konvalidovať včasným a riadnym oznámením o postúpení pohľadávky dlžníkovi. S poukazom na uvedené, okresný súd zároveň konštatoval, že oznámenie M. F..M.. o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 1. marca 2018 je neplatným právnym úkonom, ktorý nevyvoláva žiadne právne účinky a následne je tak bez právneho účinku aj výzvy obsiahnutá v tomto oznámení, ktorou pôvodný veriteľ vyzýval žalovaného na zaplatenie celej zo splatenej pohľadávky a teda táto výzva nie je výzvou podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. S poukazom na uvedené, keďže nebolo preukázané, že žalobkyňa nadobudla platne pohľadávku M. F..M.. voči žalovanému súd prvej inštancie žalobu ako nedôvodnú z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie zamietol a vecnou stránkou sporu sa ďalej nezaoberal.

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom sp. zn. 5 CoCsp 9/2021 z 5. mája 2021 žalobkyňou napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100 % (§ 255 ods. 1 CSP). Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil (§ 387 ods. 2 CSP) so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie ohľadom nedodržania postupu podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách pri postúpení pohľadávky. Aj podľa odvolacieho súdu žalobkyňa v danom spore nepreukázala svoju aktívnu vecnú legitímáciu. Doplnil, že výzva veriteľa adresovaná dlžníkovi na splnenie omeškaného dlhu je podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách podmienkou platného postúpenia bankovej pohľadávky tretej osobe. V danom prípade žalobkyňa za takúto výzvu označila výzvu svojho právneho predchodcu M. F..M.. žalovanému zo dňa 27. januára 2018 a oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 1. marca 2018. V spore však nepredložila žiaden dôkaz o zaslaní alebo doručení výzvy SLSP a.s. žalovanému zo dňa 27. januára 2018. Oznámenie M. F..M.. o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 1. marca 2018 nemožno považovať za výzvu na splnenie omeškaného dlhu. Touto písomnosťou totiž veriteľ žalovaného len informoval, že nastal prípad porušenia obchodných podmienok a preto banka vyhlásila ku dňu 28. februára 2018 mimoriadnu splatnosť pohľadávky zo zmluvy o spotrebnom úvere zo dňa 26. marca 2015. Pokiaľ žalobkyňa vo svojom odvolaní tvrdila, že jej právna predchodkyňa vyzývala žalovaného na zaplatenie omeškaného dlhu výzvami zo dňa 19. decembra 2016 a 18. decembra 2018 a zároveň predložila podací hárok, ktorý mal preukazovať zaslanie výziev zo dňa 27. januára 2018 a 18. decembra 2018 žalovanému, odvolací súd uviedol, že tieto skutkové tvrdenia a návrhy na vykonanie dôkazov žalobkyňa neuvádzala v prvoinštančnom konaní a prvý krát ich použila až vo svojom odvolaní. Z uvedeného dôvodu a s poukazom na zásadu koncentrácie konania na uvedené skutočnosti neprihliadol. Napokon za bezdôvodnú odvolací súd označil aj odvoláciu námietku žalobkyne, ohľadom nerozporovaných skutkových tvrdení zo strany žalovaného. Žalobkyňa síce uviedla, „že M. F..M.. vyzvala žalovaného pred postúpením pohľadávky na úhradu omeškaného dlhu“ ale v žiadnom písomnom podaní ani ústnom prednese netvrdila, že výzva M. F..M.. žalovanému zo dňa 27. januára 2017 bola žalovanému doručená alebo zaslaná. Takéto skutkové tvrdenia žalobkyňa v spore neprodukovala a preto ich žalovaný ani nemohol výslovne poprieť a súd prvej inštancie ani odvolací súd z takéhoto skutkového tvrdenia nemohli pri svojom rozhodovaní vychádzať ako z nerozporovaného skutkového tvrdenia. Záverom odvolací súd konštatoval, že pre naplnenie zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky na tretiu osobu je nie len dôležité, aby banka dlžníka pred postúpením pohľadávky vyzvala na úhradu omeškaného dlhu, ale aj to, aby takúto výzvu dlžníkovi doručila, resp. aby vykonala aspoň pokus o jej doručenie dlžníkovi. Len vtedy, ak bola výzva dlžníkovi doručená alebo ak sa pri neúspešnom doručovaní aspoň dostala do sféry dispozície dlžníka, možno hovoriť o výzve banky, ktorá spĺňa podmienky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách.

3. Proti uvedenému rozsudku žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) podala dovolanie, v ktorom namietala porušenie práva na spravodlivý proces, t.j. vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ CSP a ďalej nesprávne právne posúdenie veci, t.j. odvolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP v ktorom smere uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Bližšie k uplatnenej vade zmätočnosti podľa § 420 písm. f/

CSP žalobkyňa uviedla, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný, nepredvídateľný, založený na aplikácii prílišného formalizmu a nesprávne vyhodnocujúci výzvu o vyhlásení mimoriadnej splatnosti za súčasného opomenutia ďalší žalobkyňou predložených podaní (výziev na zaplatenie dlhu z 19.12.2016 a 18.12.2018). Na podporu svojich tvrdení žalobkyňa poukázala na právne závery obsiahnuté v rozhodnutiach viacerých krajských súdov. V súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP dovolateľka právnu otázku vymedzila tak „či podanie - výzva (v danom prípade zo dňa 01. marca 2018 Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti - pozn. dovolacieho súdu), ktorou sa zároveň vyhlasuje okamžitá splatnosť pohľadávky možno považovať za výzvu podľa ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách“. Výslovila názor, že postupcovi žiadny zákon nezakazuje spísať do jednej listiny aj dva právne úkony (zložený právny úkon). Nejedná sa pritom o ničím výnimočný jav. V prípade splnenia ostatných podmienok podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách (omeškanie dlhšie ako 90 dní trvalo už v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti) je možné takto koncipované podanie postupcu považovať aj za výzvu podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, nakoľko všetky zákonné podmienky pre postúpenie pohľadávky boli splnené. Z týchto dôvodov navrhla napadnutý rozsudok odvolacieho súdu ako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vrátiť vec na ďalšie konanie.

4. Žalovaný sa k podanému dovolaniu nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť, pretože nie je prípustné.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Dovolaťka prípustnosť svojho dovolania vyvodzovala v prvom rade z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania (I. ÚS 80/09, II. ÚS 79/08, IV. ÚS 476/2012). Dovolací súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma, či je procesne prípustné; k posúdeniu opodstatnenosti dovolania (t. j. posúdeniu, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod) sa dovolací súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné. Dovolanie je prípustné, ak jeho prípustnosť vyplýva z ustanovenia § 420 CSP alebo § 421 ods. 1 CSP. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania. Opodstatnené (dôvodné) je také prípustné dovolanie, v ktorom je oprávnene uplatnený dovolací dôvod. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). V prípade dovolania prípustného podľa § 420 CSP je dovolacím dôvodom procesná vada zmätočnosti uvedená v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

9. Ustanovenie § 420 písm. f/ CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s

uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

10. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa, tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo. Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie dovolateľa, že v konaní došlo k ňou tvrdenej vade zmätočnosti.

11. V danom prípade dovolateľka podané dovolanie v zmysle § 420 písm. f/ CSP proti potvrdzujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu odôvodňovala tým, že súdy oboch inštancií pri svojom rozhodovaní nevzali v úvahu nesporné skutkové tvrdenia žalobkyne ohľadom doručenia výzvy podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. žalovanému, namietala tiež porušeniu princípu právnej istoty s poukazom na iné rozhodnutia krajských súdov v obdobných veciach. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu označila za príliš formalistické. Z uvedených dôvodov vo veci konajúce súdy dospeli vykonaným dokazovaním k nesprávnym skutkovým záverom a žalobkyni napriek nespornosti skutkových tvrdení zlou interpretáciou ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Žalobkyňa vyslovila presvedčenie, že postupovala v súlade s ustanovením § 92 ods. 8 zákona o bankách, k postúpeniu pohľadávky došlo platne a vo veci je tak aktívne vecne legitimovaná, opačný záver okresného súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

12. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; jeho integrálnou súčasťou je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie (I. ÚS 26/94). Porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

14. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESĽP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva účastníka konania na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP.

15. K uvedenému/uplatnenému dôvodu prípustnosti dovolania (§ 420 písm. f/ CSP) treba uviesť, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESĽP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, musia sa zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

16. V danom prípade vo svojom rozhodnutí odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; jeho postup, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozhodnutím prvoinštančného súdu, nemožno považovať za neodôvodnený. V prejednávanej veci sa odvolací súd v odôvodnení svojho (dovolaním napadnutého) rozhodnutia v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie pokiaľ išlo o skutkové zistenia (vrátane nepreukázania doručenia výzvy pred zosplatením pohľadávky), vyhodnotenie rozhodujúcich skutočností a právne posúdenie veci, konkrétne v závere o neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky a nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne. Odvolací súd konštatoval správnosť odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, v podstatných bodoch naň odkázal a na doplnenie jeho správnosti uviedol ďalšiu argumentáciu o nutnosti skúmania vecnej legitímácie v konaní (bod 11. až 13. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu). Zároveň sa vysporiadal aj s podstatnými odvolacími námietkami žalobkyne, že 1/ žalovaný ňou uvádzané skutkové tvrdenia „o doručení výzvy pred zosplatením pohľadávky“ v priebehu celého sporu nepoprel a 2/ prečo pri svojom rozhodovaní nezohľadnil dve žalobkyňou predložené výzvy na zaplatenie omeškaného dlhu z 19.12.2016 a 18.12.2018 adresované žalovanému, ktoré boli predložené v odvolacom konaní. Odvolací súd v dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol zrozumiteľne a dôkladné vysvetlenie prečo odvolacie námietky žalobkyne - namietané porušenie ustanovenia § 151 ods. 1 CSP vo vzťahu ku skutkovým tvrdeniam žalobkyne nepopretým žalovaným - vyhodnotil ako nedôvodné, a to s poukazom na neunesenie dôkazného bremena ohľadom produkovaných tvrdení (bližšie viď bod 18. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu), nezohľadnenie vyššie uvedených výziev zasa s poukazom na nedodržanie zásady zákonnej koncentrácie konania (bližšie viď bod 15. a 16. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu). Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že súdy neodôvodnili svoje rozhodnutia podľa predstáv dovolateľa. Napokon najvyšší súd ešte dodáva, že pasivita žalovaného (na existenciu ktorej v dovolaní poukazovala žalobkyňa) v konaní nemôže mať za následok aplikáciou ustanovenia § 151 ods. 1 a 2 CSP povinnosť všeobecného súdu priznať akýkoľvek uplatnený nárok (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 11. júna 2019, sp. zn. I. ÚS 246/2019).

17. Dovolací súd ďalej konštatuje, že hoci žalobkyňa tiež tvrdí, že došlo k porušeniu procesných ustanovení a práva na spravodlivý proces, v skutočnosti z hľadiska obsahového smerujú tieto jej námietky k nesprávnemu právnomu posúdeniu veci súdmi, resp. uvádza ich na podporu správnosti ňou prezentovaného právneho názoru a tiež nimi namieta nedostatočné zistenie skutkového stavu veci (osobitne ohľadom preukázania doručenia výzvy pred zosplatením pohľadávky). K predmetnému dovolací súd uvádza, že nesprávne právne posúdenie veci súdom vadu zmätočnosti nezakladá (R 24/2017), tento záver podporujú viaceré ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu (1 Cdo 202/2017, 2 Cdo 101/2017, 3 Cdo 94/2017, 4 Cdo 47/2017, 5 Cdo 145/2016, 7 Cdo 113/2017, 8 Cdo 76/2018). Rovnako v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu ani nedostatočné zistenie skutkového (skutočného) stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu, vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nezakladá (1 Cdo 41/2017, 2 Cdo 232/2017, 3 Cdo 26/2017, 4 Cdo 56/2017, 5 Cdo 90/2017, 7 Cdo 11/2017, 8 Cdo 187/2017 resp. viď naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, R 6/2000).

18. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že žalobkyňa neopodstatnene namieta, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom jej znemožnil uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Dovolanie žalobkyne, ktorá namietala vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ CSP preto odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

19. Ako ďalší dovolací dôvod žalobkyňa uviedla ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b/ CSP t. j. že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

20. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto

právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP), alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP) alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ CSP).

20.1. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, by mal dovolateľ a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ dôvodiť, že právna otázka v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

20.2. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnou (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom). Ak v dovolaní vymedzená otázka - ktorú má podľa dovolateľa posudzovať vo svojom rozhodnutí odvolací súd - nie je právnou otázkou, ale predstavuje skutkovú otázku, nie je splnená zákonná podmienka prípustnosti dovolania uvedená v ustanovení § 421 ods. 1 CSP a takúto otázku nie je odvolací súd oprávnený vo svojom rozhodnutí riešiť (3 Cdo 218/2017, 3 Cdo 27/2019, 4 Cdo 172/2017, 4 Cdo 148/2018, 8 Cdo 144/2018).

21. Ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 CSP, nevymedzí právnu otázku, odvolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. V takom prípade nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach; ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa; v opačnom prípade by odvolací súd uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum, priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) účelu ustanovenia § 421 ods. 1 CSP (pozri Števcík M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK 2016, str. 1382).

22. Dovolací súd v rámci dovolacieho prieskumu prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 421 CSP dospel k záveru, že napádané rozhodnutie odvolacieho súdu nezáviselo od posúdenia dovolateľkou vymedzenej otázky „či podanie - výzva, ktorou sa zároveň vyhlasuje okamžitá splatnosť pohľadávky možno považovať za výzvu podľa ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách“. Dôvodom zamietnutia žaloby bolo neunesenie dôkazného bremena vo vzťahu k tvrdeniu o odoslaní výzvy zo dňa 27. januára 2018 žalovanému podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, z ktorého dôvodu súdy nižších inštancií dospeli k záveru, že postúpenie pohľadávky (uplatňovanej v spore) voči žalovanému žalobkyni je neplatným právnym úkonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Dôkazné bremeno možno charakterizovať ako procesnú zodpovednosť za výsledok konania, pokiaľ je určovaný výsledkom dokazovania. Stranu sporu zaťažuje bremeno tvrdenia (onus dicendi). Schopnosť strany uniesť bremeno tvrdenia spolu s dôkazným bremenom (onus probandi) je predpokladom pre úspech v spore. Nesplnenie povinnosti tvrdiť, resp. nesplnenie povinnosti „relevantne“ tvrdiť má pre stranu sporu procesnoprávnu sankciu, ktorá sa prejaví

v meritórnom rozhodnutí veci. Inak povedané bolo povinnosťou žalobkyne preukázať skutočnosti, na základe ktorých by súd dospel k záveru, či sú splnené predpoklady hypotézy zvolenej právnej normy (podmienky pre platné postúpenie pohľadávky tak ako ich má na mysli ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách), v zmysle ktorej si žalobný nárok uplatnila (II. ÚS 38/2015). Posúdenie dôkazného bremena je súčasťou zisťovania skutkového stavu a hodnotenia dôkazov súdom (II. ÚS 400/09).

23. Základným predpokladom prípustnosti dovolania je, že dovolací súd vo svojej rozhodovacej praxi doposiaľ neposudzoval právnu otázku vymedzenú dovolateľom (t. j. právne posúdenie veci odvolacím súdom, s ktorým dovolateľ nesúhlasí). Ak dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom vymedzenej právnej otázky a že sa jedná o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

24. V danom prípade zásadnou otázkou právneho významu nebola otázka posúdenia „či výzvu, ktorou sa zároveň vyhlasuje okamžitá splatnosť pohľadávky možno považovať za výzvu podľa ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách“, ale dôvodom zamietnutia žaloby o zaplatenia sumy 3.000,- eur s príslušenstvom titulom nesplateného úveru bolo neunesenie dôkazného bremena vo vzťahu k tvrdeniu „že SLSP a.s. vyzvala žalovaného pred postúpením pohľadávky na úhradu omeškaného dlhu“. Uvedená skutočnosť viedla súdy nižších inštancií k záverom o nesplnení podmienok pre platné postúpenie pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, o neplatnosti postúpenia pohľadávky podľa § 39 Občianskeho zákonníka a o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne. Z tohto dôvodu preto v konkrétnych skutkových okolnostiach má dovolateľkou vymedzená otázka povahu (len) akademickú, ktorej zodpovedanie dovolacím súdom by nemohlo viesť k zrušeniu alebo zmene dovolaním napadnutého rozhodnutia. Cieľom civilného sporového konania (aj pred dovolacím súdom) je poskytnúť reálnu ochranu právam, nie riešiť teoretické otázky, ktorých výsledok sa nepremietne do právnej sféry procesných strán. Bez právneho záujmu na výsledku konania (na meritórnom rozhodnutí) by totiž išlo len o akademické rozhodovanie.

25. Z uvedených dôvodov preto dovolateľkou vymedzená otázka nespĺňa kritériá vymedzenia dovolacieho dôvodu v zmysle ustanovení § 432 až § 435 CSP, lebo dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ani na prehodnotenie vykonaných dôkazov. Nesúhlas so záverom o neunesení dôkazného bremena prípustnosť dovolacieho dôvodu v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 CSP nezakladá.

26. Dovolací súd ďalej uvádza, že pokiaľ by sa aj vyššie uvedenou dovolateľkou vymedzenou právnou otázkou vecne zaoberal musel by konštatovať, že v čase po podaní dovolania bola tá istá otázka v inej obdobnej (skutkovo a právne) veci najvyšším súdom už riešená (o čom ale dovolateľka v čase podania dovolania nemohla vedieť) so záverom, že „obsah ustanovenia § 92 ods. 8 veta prvá zákona o bankách predpokladá výlučnú a samostatnú písomnú výzvu banky, že je jej klient v omeškaní so splnením čo len časti svojho záväzku. Skrz spotrebiteľského charakteru dojednanej zmluvy o úvere nemožno prisvedčiť oznámeniu o mimoriadnej splatnosti úveru aj charakter výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách“ (bližšie vid' rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 266/2020 zo dňa 31. marca 2022). Z uvedeného vyplýva, že aj v prípade ak by dovolací súd posudzoval dovolateľkou položenú otázku musel by dospieť k záveru o nedôvodnosti podaného dovolania.

27. Keďže dovolateľka na podporu svojich tvrdení odkázala aj na viaceré rozhodnutia krajských súdov Slovenskej republiky, dovolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že z hľadiska znenia ustanovenia § 421 ods. 1 CSP je rozdielne rozhodovanie relevantné, ak ide o „ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu“. Za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu treba považovať predovšetkým rozhodnutia alebo stanoviská najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutia súdov Slovenskej republiky, ale tiež opakovane vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ neskôr vydané rozhodnutia najvyššieho súdu nespochybnili názory obsiahnuté v rozhodnutí dosiaľ nepublikovanom (porovnaj napr.

sp. zn. 3 Cdo 158/2017, 4 Cdo 95/2017, 5 Cdo 87/2017, 6 Cdo 129/2017, 8 Cdo 33/2017). Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986“ (R 71/2018). V zmysle vyššie uvedeného do rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nepatria rozhodnutia krajských súdov Slovenskej republiky (3 Cdo 6/2017, 3 Cdo 165/2018, 6 Cdo 79/2017). Pokiaľ je riešenie rozhodujúcej právnej otázky rozdielne rozhodované týmito súdmi, nemôže ísť o rozdielne rozhodovanie relevantné v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 CSP. Preto odkaz žalobkyne na rozhodnutia krajských súdov nemá právnu relevanciu pre uplatnenie dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP.

28. So zreteľom na uvedené dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalobkyne nie je ani podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP prípustné a preto ho odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

29. Žalovaný bol v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešný (§ 255 ods. 1 CSP), trovy dovolacieho konania mu však najvyšší súd nepriznal, nakoľko mu žiadne preukázateľné nevznikli (viď R 72/2018).

30. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.